

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15Csp/100/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721203654
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5721203654.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou JUDr. Miriam Štillovou, v spore žalobcov: X/ S. H., J.. X.X.XXXX, S..O. XXXX/XX, XXX XX S.-K. M. X/ I. H., J.. XX.X.XXXX, Y. H. X, XXX XX Y. H., zastúpení: STEHURA & partners, v.o.s., IČO: 47 246 863, Dolný val 574/7, 010 01 Žilina 1, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, Karadžičova 2/0, 811 09 Bratislava, zastúpená: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., IČO: 36 862 711, Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, v konaní o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ primerané finančné zadost'učinenie v sume 400,00 eur a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku sa žaloba **z a m i e t a**.
- III. Žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy primeraného finančného zadost'učinenia. O výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 23.11.2021 domáhali vo vzťahu k žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia v sume 800,- eur. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 23.01.2014 s právnym predchodcom žalovaného uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 19 499,- eur. Dňa 07.05.2019 podali na Okresný súd Martin žalobou, ktorou sa voči žalovanému domáhali vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1644,45 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania z dôvodu, že úver, ktorý bol poskytnutý na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 21Csp/59/2019-138 zo dňa 12.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2019 žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 1644,45 eur spolu s príslušenstvom. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom stanovené náležitosti a preto sa považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovanému žalobcovia plnili bez právneho dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu v rozsahu 1644,45 eur, nakoľko im bol poskytnutý úver vo výške 19499,- eur, pričom žalovanému uhradili až 21143,45 eur. V ďalšom poukázali na ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a uviedli, že predmetné ustanovenie právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadost'učinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva a to od toho,

kto za toto porušenie práva zodpovedá. Jediným predpokladom na uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Uvedené závisí od úvahy súdu a súd ju určí podľa svojej úvahy po zhodnotení okolností konkrétneho prípadu. Pri určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá napr. intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za jediné objektívne a exaktné kritérium pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia je suma, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť, alebo sa v základnom konaní na úrok spotrebiteľa skutočne obohatil. V tomto prípade išlo o sumu 6644,45 eur a teda z uvedených dôvodov žiadajú žalobcovia priznať finančné zadosťučinenie v sume 800,- eur cca 50 % predmetnej sumy, ktorú považujú za primeranú.

2. Podaním doručeným súdu dňa 15.12.2021 sa do konania vyjadril k podanej žalobe žalovaný (č. I. 31 spisu), kde uviedol, že prvým základným predpokladom pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov na súde. Rozsudok, z ktorého odvodzuje žalobca právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia neobsahuje vo svojom výroku znenie žiadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky. V predmetnom rozhodnutí súd konštatuje len dôvodnosť uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo však nie je možné zamieňať s konštatovaním, že došlo k porušeniu niektorého z práv spotrebiteľa, ktoré by sa mohlo premietnuť vo výroku samotného rozhodnutia ako neprijateľná zmluvná podmienka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a to absenciu porušenia konkrétneho práva spotrebiteľa, ktoré by bolo konštatované vo výroku rozsudku (vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky), alebo v jeho odôvodnení má žalovaný za to, že nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je daný, ak spotrebiteľovi ho nemožno priznať. Vzhľadom na charakter rozsudku, z ktorého žalobca vyvodzuje právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nie je naplnenie základných predpoklad definovaný v ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ďalej žalovaný namietal spornosť uplatnenej výšky primeraného finančného zadosťučinenia, kde uviedol, že primerané finančné zadosťučinenie nemá funkciu reparačnú, príp. uhradzovaciu a preto nie je možné jeho výšku automaticky naviazať na výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR a konštatoval, že žalobcom požadovaná výška finančného zadosťučinenia nezodpovedá zákonnej požiadavke primeranosti. Z tohto dôvodu v prípade, ak súd bude mať za to, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je daný a predmetom konania bude rozhodovanie o jeho výške žiada, aby zohľadnil tieto skutočnosti s poukazom na to, či výška požadovaného primeraného zadosťučinenia je skutočne primeraná a či takto uplatnený nárok neodporuje dobrým mravom.

3. V rámci repliky sa vyjadrovali žalobcovia a to podaním doručeným súdu 24.01.2022 (č. I. 51 spisu), kde zotrvali na podanej žalobe a mali za to, že je splnený predpoklad pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, t. j. úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinnosti na súde. Zároveň za jediné objektívne a exaktné kritérium pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia považujú sumu, o ktorú sa dodávateľ v základnom konaní na úkor spotrebiteľa aj skutočne obohatil.

4. Duplikou reagoval žalovaný a to podaním doručeným súdu 03.02.2022 (č. I. 61 spisu), v ktorom neuviedol žiadne nové skutočnosti, len tie, ktoré uvádzal už v prvom vyjadrení k podanej žalobe.

5. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 14.03.2022 za účasti strán sporu a vo veci aj rozhodol. Vykonal výsluch strán sporu, oboznámil sa s listinami a dospel k týmto skutkovým zisteniam a právnomu posúdeniu veci:

6. Súd mal preukázané, že medzi žalobcami a právnym predchodcom žalobcu, t. j. spoločnosťou CETELEM Slovensko a. s. bola uzatvorená 23.01.2014 Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalobcom úver vo výške 19499,- eur a na tento dlh celkovo zaplatil sumu 21086,45 eur. Súd mal z právoplatného rozsudku OS Martin č. k. 21Csp/59/2019 zo dňa 12.09.2019 právoplatný 22.10.2019 a vykonateľný 26.10.2019 preukázané, že súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ sumu 1644,45 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania, ako aj priznať im náhradu trov konania. Je zrejmé, že v rámci tohto rozsudku konštatoval súd v odôvodnení, že

predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2014 neobsahuje zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a preto v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, t. z. že ak žalobcovia zaplatili žalovanému okrem poskytnutej istiny v sume 19499,- eur aj úroky a poplatky, plnili tak bez právneho dôvodu, pretože úver bol zo zákona bezúročne a bez poplatkov, čiže došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu v rozsahu 1644,45 eur, nakoľko žalobcom bol poskytnutý úver vo výške 19499,- eur, pričom žalovanému uhradili sumu 21143,45 eur.

7. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Je nepochybné, že predmetné ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa o osobitnými predpismi. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.01.2019 k priznaniu finančného zadosťučinenia uviedol: „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva, alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzené zmluvné podmienky používané v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nevyžaduje“.

9. Je nesporné, že Okresný súd Martin právoplatným rozsudkom č. k. 21Csp/59/2019-138 zo dňa 12.19.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom sumu 1644,45 eur spolu s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Žalobcovia sa úspešne domohli súdnou cestou porušenia ich práv tým, že bola určená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zároveň bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcom bezdôvodné obohatenie. Z uvedeného preto vyplýva jednoznačne, že v danom prípade je splnený jediný predpoklad pre uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie, t. j. úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde.

10. Žalobcovia si uplatnili pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia sumu 800,- eur, ktorú odôvodňovali zo sumy, o ktorú sa žalovaný na ich úkor bezdôvodne obohatil. Mali za to, že jediné objektívne a exaktné kritérium pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia je suma, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť, alebo sa skutočne obohatil. V tomto smere poukázali na rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.08.2021 sp. zn. 11CoCsp/27/2021 a zároveň poukázali na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 04.10.2016 sp. zn. 3Co/53/2016, kde podľa názoru odvolacieho súdu môže spôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z tohto dôvodu si uplatnili žalobcovia výšku primeraného finančného zadosťučinenia v sume 800,- eur, čo je cca 50 % zo sumy 1644,45 eur, ktorú považujú za primeranú. Súd sa čo sa týka s uplatnenou výškou finančného primeraného zadosťučinenia nestotožnil a mal za to, že nie je primeraná.

11. V veci je potrebné konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, teda žalobcom spočívajúcu v

nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov, čo nepochybne predstavuje jeden zo zásahov do sociálnej identity osoby, uvedené súd považuje aj za rozhodujúce pre výšku finančného zadosťučinenia, ktoré nemôže mať iba symbolický charakter. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia zo strany zákona treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradil dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, príp. sa ho nedopustí v takej intenzite. Pri stanovení primeraného finančného zadosťučinenia musí súd prihliadať aj na výšku odškodňovania iných nemajetkových ujmov upravených právnym poriadkom SR napr. pri poškodení zdravia, ochrany osobnosti, podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a pod., kde obyčajne dochádza k ujмам pre človeka závažným a často neodčiniteľným. Súd má za to, že suma vo výške 400,- eur plní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a že bude mať dostatočne satisfakčný charakter pre žalobcov, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň bude odmenou pre žalobcu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobili, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii ako si mohol zabezpečiť žalovaný sa pustili do sporu s ním a v neposlednom rade súd poukazuje pri výške primeraného finančného zadosťučinenia aj zo sumy o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcov bezdôvodne obohatil, ako jedno z ďalších kritérií pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia..

12. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd priznal strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci. Tu však treba konštatovať, že žalobcovia mali plný úspech vo veci. Čo sa týka výšky, tak tá závisela od úvahy súdu. Z tohto dôvodu súd im priznal plnú náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému ale len z priznanej sumy. O výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.